

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ^{1,2}

януари – октомври 2015 г.

Износ

За януари – октомври 2015 г. износът (*FOB*) възлиза на 19 477.6 млн. евро, при 18 385.9 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 1091.7 млн. евро (5.9%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на износа за януари – октомври 2015 г. на годишна база имат групите *други инвестиционни стоки* (с 272.1 млн. евро, 33.8%), *други суровини и материали* (със 198.8 млн. евро, 10.7%), *електричество* (със 147.1 млн. евро, 47.4%) и *храни* (със 130.9 млн. евро, 13.6%). Намалява износът на групите *петролни продукти* – с 343.9 млн. евро (17.3%) и *чугун, желязо и стомана* – със 130.3 млн. евро (26.8%).

По стокови групи³

По стокови групи най-голямо повишение на износа за януари – октомври 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) с 324.7 млн. евро (20.9%). Намалява износът на групите *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) с 202.2 млн. евро (8.7%), както и на *чугун, желязо и стомана* (Глава 72) със 130.3 млн. евро (26.8%) на годишна база.

Основни търговски партньори и региони

■ Европейски съюз

• Износът за Европейския съюз нараства на годишна база с 1033.8 млн. евро (9%), като делът му в общия износ се увеличава от 62.4% за януари – октомври 2014 г. до 64.2% за същия период на 2015 г.

• Най-много нараства на годишна база износът за *Германия* – с 213.1 млн. евро (9.5%), за *Италия* – със 154.6 млн. евро (9.3%) и за *Румъния* – със 108.4 млн. евро (7.3%). Намалява износът за Белгия с 30.2 млн. евро (4.1%).

¹ Частта *Външна търговия на България* от материала *Платежен баланс на България* обхваща отчетен период с един месец по-кратък от този за платежния баланс. Съгласно Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, НСИ предоставя на ЕВРОСТАТ детайлни данни за изпращанията и пристиганията на стоки в рамките на ЕС (Интрастат) в срок до 70 дни след изтичането на отчетния месец (виж методологическите бележки).

² С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

³ Стоковите групи включват глави от *Комбинираната номенклатура (Евростат)*.

- Държави извън Европейския съюз
 - Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава на годишна база с 57.9 млн. евро (0.8%), като делът му в общия износ намалява от 37.6% за януари – октомври 2014 г. до 35.8% за същия период на 2015 г.
 - Най-голям принос за нарастването на износа има този за САЩ (ръст от 64.2 млн. евро, 25.2%) и Сърбия (с 51.2 млн. евро, 17.1%). Намалява износът за Сингапур (със 179.4 млн. евро, 36.1%), за Гибралтар (със 119 млн. евро, 90.2%) и за Русия (със 110.2 млн. евро, 25%) на годишна база.

- Страни с най-голям дял в износа
 - Най-голям дял в общия износ има износът за Германия (12.6% от общия износ, 2453.4 млн. евро), за Италия (9.4%, 1823.1 млн. евро), за Турция (8.8%, 1711.5 млн. евро) и за Румъния (8.2%, 1588.2 млн. евро).

**Влияние на физическите обеми и цените върху изменението
на износа и вноса на избрани стокови групи¹**

(млн. евро)

	Изменение на годишна база за януари - октомври 2015 г.		
	общо	дължащо се на влиянието на фактор:	
		количество	цена
Износ			
<i>Петролни продукти</i>	-343.9	318.4	-662.2
<i>Цветни метали</i>	121.3	44.6	76.7
Внос			
<i>Суров петрол и природен газ</i>	-579.9	457.9	-1037.7
<i>Цветни руди</i>	79.3	40.5	38.7

¹ По начин на използване.

Отрицателният знак (-) показва намаление на приходите от износ/разходите за внос на стоки.

Внос (CIF)

Вносът (CIF) за януари – октомври 2015 г. възлиза на 21 881.2 млн. евро, при 21 644.8 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 236.4 млн. евро (1.1%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на вноса (CIF) за януари – октомври 2015 г. на годишна база имат групите *други суровини и материали* (с 205.2 млн. евро, 13%), *суровини за производство на храни* (със 100.5 млн. евро, 22.1%) и *храни, напитки и цигари* (с 98.5 млн. евро, 7.4%). Намалява вносът на групите *суров петрол и природен газ* (с 579.9 млн. евро, 19%) и *други енергийни ресурси* (с 367.5 млн. евро, 31.4%).

По стокови групи

Най-голямо увеличение на вноса (*CIF*) за януари – октомври 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) – ръст от 205.7 млн. евро (11.8%) и *автомобилни превозни средства* (Глава 87) – с 205.5 млн. евро (15.7%). Вносът основно намалява при групата *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) – с 960.6 млн. евро (21.8%) и при *изделия от чугун, желязо или стомана* (Глава 73) – с 235.8 млн. евро (34.1%).

Основни търговски партньори и региони⁴

▪ Европейски съюз

- Вносът от Европейския съюз нараства на годишна база с 626.8 млн. евро (5.8%), като делът му в общия внос се увеличава от 50.1% за януари – октомври 2014 г. до 52.4% за същия период на 2015 г.

- Най-много нараства на годишна база вносът от *Германия* – с 224.5 млн. евро (9.7%), от *Италия* – с 86.9 млн. евро (5.7%), от *Холандия* – със 76.2 млн. евро (20.8%) и от *Полша* – с 69.9 млн. евро (11%). Намалява вносът от *Гърция* със 77.1 млн. евро (8.1%).

▪ Държави извън Европейския съюз

- Вносът от държавите извън Европейския съюз се намалява на годишна база с 390.4 млн. евро (3.6%), като делът му в общия внос се понижава от 49.9% за януари – октомври 2014 г. до 47.6% за същия период на 2015 г.

- Най-голям принос за намалението на вноса има този от *Русия* – спад от 806.3 млн. евро (23.3%), докато вносът от *Китай* се повишава със 126 млн. евро (8.7%).

▪ Страни с най-голям дял във вноса (*CIF*)

- Най-голям дял в общия внос (*CIF*) има вносът от *Русия* (12.1%, 2647.1 млн. евро), *Германия* (11.6% от общия внос, 2541 млн. евро), от *Италия* (7.3%, 1598.4 млн. евро) и от *Китай* (7.2%, 1566.6 млн. евро).

⁴ По страна на произход на стоката.